

МИЛЛИЙ ТИКЛАНİŞ

17 (286)

2014 йил 30 апрель, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz | Тархририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Сиёсий билимлар танлови ўшларнинг баркамол шахс бўлиб шакланиши, аждодларга муносиб фарзанд бўлиб вояга етиши ҳамда миллий яояга содиклик руҳида тарбия топишига хизмат қилимокда

Голландияда ёш, аммо дадил ҳаракат қилаётган партиялардан бирни сифатида тилга олинадиган Озодлик ва демократия учун кураш партияси ўз яоси, дастури ва ҳаракати билан ҳалқ ишончини қозона олди, электоратни шакллантириди

Ўзбекистон ҳалқ шоири Мұхаммад Юсуф ижоди айнан ашёвлилги, яъни шеърий тасаввурларни ҳаётга яқинлаштиргани билан ҳам ҳалқнинг эътиборига тушган эди

3 ПАРТИЯ ҲАЁТИ

7 ХАЛҚАРО ҲАЁТ

8 КЎЗГУ

Маълумки, яқинда
Ўзбекистон Республикасининг "Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиши ва қўшимчалар киритиши тўғрисида(32, 78, 93, 98, 103 ва 117-моддаларига)"ги ҳамда "Ўзбекистон Республикаси конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиши ва қўшимчалар киритиши тўғрисида (32, 78, 93, 98, 103 ва 117-моддаларига)"ги
Ўзбекистон Республикаси Конуну қабул қилинганини муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиши ва қўшимчалар киритиши ҳақида"ги Конунлари қабул қилиниб, матбуотда эълон қилинди.

Муносабат

Иқтисодий барқарорлик

мамлакат курдатининг бош омилидир

Мамлакатимиз мустақил тараққиёт ишларида барча соҳаларда улкан ютуқ ва мэрраларни кўлга киритди. Юксак мақсадларни кўзлаб амалга оширилаётган кенг кўлмояғи сабъ ҳаракатлар, бунёдкорлик ва қурилиш ишлари Ватанимиз равнақига хизмат қилаёттирил. Босқичма-босқич амалга оширилаётган изчил ислоҳотлар ўз самарасини кўрсатди, бугун ортигиз юқори иқтисодий ўши суръатларига эришишни. Натижада ҳалқаро миқёсдаги йирик сармоядорлар, ишлаб чиқариш компаниялари ва молия муассасаларининг мамлакатимизга бўлган қизиқиши, ўзаро ҳамкорлик алоқаларини ўрнатиши мақсадидаги интилишлари ортиб бораёттирил.

Ваколатларимиз янада кенгайди

ундан энди унумли фойдаланиш талаб этилади

Мазкур конунлар мазмун-моҳиятини чукур ўрганиш ва бу борада ЎзМТДП олдида турган вазифаларни белгилаб олиш максадида давра сұхбати ўтказилди. ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроя Кўмитаси томонидан ташкил этилган "Мамлакатимизни испоҳ этиши ва модернизация килиш бўйича стратегик вазифаларни ҳал этишида ЎзМТДПнинг ролини ошириш" деб номланган мазкур давра сұхбатида партия Марказий Кенгаши Ижроя Кўмитаси раиси Сарвар Отамуратов маъруза қилди.

— Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси жамиятини янада демократлаштириш ва мамлакатимизни модернизация килиш ҳамда ислоҳ этиши ўйлида янги уфқларни белгилаб берди.

2-бет

Истиклонинг дастлабки йилларидан ана шундай манфаати ҳамкорликни йўлга кўйган Корея Республикаси айни пайдай ташкил Ўзбекистоннинг яқин ҳамкор мамлакатига айланди. Давлатларимиз ўтасидаги ҳамкорликнинг юксак намунаси сифатида эътироф этилаётган Устроят газ-кимё маҳмуси мамлакатимиз иқтисодиётида мухим ўрин тутиши шубҳасиз. Давлатимиз раҳбарининг мазкур маҳмуси раҳбарининг мазкур лойиханинг алоҳида қимматга эга эканли-

2-бет

Ҳамкорлик

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий Кенгаши, Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети фалсафа факультети ҳамкорлигига "Софлом турмуш тарзи – маънавий баркамол авлод пойдевори" мавзусида илмий-амалий конференция ташкил этилди.

"Софлом турмуш тарзи – маънавий баркамол авлод пойдевори"

ЎзМТДП ва ҳамкор ташкилотлар ташаббуси билан ўтказилган илмий-амалий конференция шундай номланди

Конференция "Софлом бола йили" давлат дастури, Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикасида ёшлига оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимчима чора-тадбирлар тўғрисида"ги Карори доирасида белgilangan вазифаларнинг амалдаги ижросини таъминлаш ва Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети фалсафа факультетининг 35 йиллигига бағишиланди.

5-бет

Йиғилиш

Партия гурухлари

фаолиятини янги босқичга кўтариш буғунги куннинг устувор вазифаларидан бириди

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганинг 21 йиллигига бағишиланган тантанали маросимда давлатимиз раҳбари томонидан тақдим этилган "Амалга оширилаётган ислоҳотларимизни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти куриш-ёруга келажагимизнинг асосий омилидир" номли маъruzasiда илгари суриглан устувор вазифаларнинг ҳаётга татбиқ этилаётгани ҳалқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари фаолиятининг самарадорлиги ошишида ҳам мухим аҳамият касб этимоқда.

2-бет

Тадбир

Ватан ардоғидаги шоир

Ўзбек адабиётида оловқалб, шиҷоаткор, дилбар шоирлар бисёр. Аммо улар орасида соддалик, оддийликка ўйғилган шеърлари билан ҳалқимизнинг қалбига кириб, унда ўзига хос бўстон яратган шоирларимиздан бирни элнинг дилкаш, дардкаш шоири Мұхаммад Юсуф ҳаёт бўлганида бугун 60 ёшини қаршилаган бўларди. Бугун севимли шоиримиз орамизда бўлмаса-да, унинг шеърлари ҳали-ҳануз қалб гўшамиздан узоқлашгани ўйқ.

5-бет

Депутат минбари

Мамлакатимизда демократик ислоҳотлар ривожланниб бораётган ҳозирги даврда депутат зинмасига юртизил ривожи ва аҳоли турмуш фаровонлигини оширишига қаратилган дастурларини ижросини назорат қилиш, тегиши идораларни жалб этиши орқали муаммоларнинг ҳал этишишига эришиши каби мухим вазифалар юкланди.

Амалий ишларимиз

партия электорати манфаатларига хизмат килсин

4-бет

"Milliy tiklanish" газетасига обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи – 158

Тадбир

Ватан ардоғидаги шоир

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Президентимиз Ислом Каримовинг "Ўзбекистон ҳақ шоирни Мухаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигини нишонлаш тўғрисида"ги Карорига мувоғиқ мамлакатимиз бўйлаб шоир иходига бағишланган маънавий-маърифий тадбирлар, бадиий кечалар ўтказилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий Кенгаши ҳамда Ўзбекистон Давлат Консерваторияси ҳамкорлигига "Мухаммад Юсуф — миллий тикланишнинг толмас кўйчиси" мавзусида давра сухбати ўтказилди.

ХХ аср ўзбек шеъриятининг ривожига муносаби хисса кўшган ардокли шоиримиз Мухаммад Юсуфнинг ўзига хос бетакор иходи ёш авлод маънавиятини юксалтириш, улар қалбига она Ватанга чексиз мухаббат, миллий гурур тўйгусини ўйготища алоҳида рол ўйнайди. Юртимизнинг мустакилликка эришгани Мухаммад Юсуф иходига янги уфқларни очди. Унинг миллат ва юрт истиқлоли шарафига битган гўзум шеърлари ўзининг самимилиги, содалиги, бадиий мукаммаллиги билан миллионлар калбига ақс саде берди. Шоиринг "Ватаним", "Ҳалқ бўл, элим", "Дунё", "Ўзбекмомо" сингари ўнлаб шеърлари чинакам шеъриятниң қандай кўйламоги лозимлигини исботлаган асарлар бўйлаб колди. Ҳар дил ўзигина англаб этиши мумкин бўлган, тилга чиқариб таърифлай олмайдиган миллий гурур, миллий шиҳозд тўйгусини Мухаммад Юсуф ўтказиши билан шеърларга кўчира оларди. Шу боис, шоирни шеърият давралари ёниб кутиб оларди, унинг шеърларини севиб, ардоклаб тинлариди.

Тадбирда ЎзМТДП Андикон вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси Комилжон Отаконов сўзга чиқиб, жумладан, шундай деди: "Мухаммад Юсуф эл дарди билан ўзиган, ўзхалқининг эржидибахтини кўйлаган шоир эди. Унинг шеърлари, айниска, ёшларнинг ватанпарвар, билимли, кенг дунёкарага эга бўйларли, ҳалқимизнинг миллий тикланишида мумхим аҳамият тутади. Президентимиз Карорига мувоғиқ бугун мамлакатимизнинг барча вилоятларида ҳақ шоирни хотирасига бағишланган тадбирлар, адабий кечалар ўтказилмоқда. Жумладан, Марҳамат туманинда "Турон" ўкув марказида мўъжаз хотира хиёбони ҳамда Мухаммад Юсуф музейининг очилиши маросими ўтказилди. Ўйлайманки, шоир хотирасига ва иходига кўрсатилаётган юксак эҳтиёри, эътибор туфайли ёшлар адабиётга янада чулироқ мөхр кўшиши. Унинг шеърлари орқали фарзандларимиз инсонпарварлик, ватанпарварлик руҳида воязида ўтказилди.

Тадбир давомида Ўзбекистон Консерваторияси талабарли томонидан шоир иходидан на- муналар ўқиди ҳамда унинг шеърларига басталсанган кўйкүшиклар ижро этилди.

Шарофиддин БОЛТАБОЕВ, шоир, ЎзМТДП аъзоси:

— Элемизнинг ардокли шоирни Мухаммад Юсуф Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси аъзоси эди. Мъалумки, партия иҳодкор зиёдларини, маданият ходимларини, Ватанимизнинг миллий манбаатларини ҳимоя киладиган, ҳалқимизнинг ўтмишидан фахрланадиган ва буюк қелажигига ишонадиган, мамлакатни юксалтириша фаол иштирок этадиган ватанпарварларни бирлаштиради. Президентимиз Ислом Каримовинг "Ўзбекистон ҳақ шоирни Мухаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигини нишонлаш тўғрисида"ги Карорига мувоғиқ Юсуф хотирасига бўлган хурмат ва эҳтиром намунаси бўлди.

Дарҳаққат, шоирни Миллий аҳамиятимизга кўшган ҳиссаси том маънода маънавий юқалишимизга хизмат килмоқда. Унинг ҳалқона, оддий, содда, шу билан бирга заплови шеърлари ўз мазмун-моҳияти билан истиклони улуглаш, ҳалқимиз таъфакурини оширишда мухим аҳамият касб этади. Миллий рӯҳ ва миллий оҳандаги шеърий тўпламлари, "Сайланма"лари адабиёт илхосмандари томонидан севиб мутолаа килинмоқда.

Шунингдек, тадбирда сўзга чиқкан ЎзМТДП фракцияси аъзо-

си Шуҳрат Дехқонов "Мухаммад Юсуф — миллий тикланиш гоясинг ҳассос кўйчиси" мавзусида маъруза килди.

— ХХ аср ўзбек шеъриятининг ривожига муносаби билан "Мухаммад Юсуф — миллий тикланишнинг толмас кўйчиси" шиори остида "Мухаммад Юсуф ҳамиши барҳаёт" мавзусида ЎзМТДП Шахрирон туман Кенгаши ҳамда Ўзбекистон ўзувчилик шоирни ўтказиши билан барҳаётди.

* * *

Хассос шоиринг 60 йиллиги муносабати билан "Мухаммад Юсуф — миллий тикланишнинг толмас кўйчиси" шиори остида "Мухаммад Юсуф ҳамиши барҳаёт" мавзусида ЎзМТДП Шахрирон туман Кенгаши ҳамда Ўзбекистон ўзувчилик шоирни ўтказиши билан барҳаётди. Шунингдек, тадбир доирасида "Ўзбек адабиётida Мухаммад Юсуф иҳодининг ўрни" мавзусида ишнонлар таъсилари ўтказиши, тасвирий санъат асарлари кўргазмаси ҳам наутийи килинди.

Тадбирда ЎзМТДП Андикон вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси Комилжон Отаконов сўзга чиқиб, жумладан, шундай деди: "Мухаммад Юсуф эл дарди билан ўзиган, ўзхалқининг эржидибахтини кўйлаган шоир эди. Унинг шеърлари, айниска, ёшларнинг ватанпарвар, билимли, кенг дунёкарага эга бўйларли, ҳалқимизнинг миллий тикланишида мумхим аҳамият тутади. Президентимиз Карорига мувоғиқ бугун мамлакатимизнинг барча вилоятларида ҳақ шоирни хотирасига бағишланган тадбирлар, адабий кечалар ўтказилмоқда. Жумладан, Марҳамат туманинда "Турон" ўкув марказида мўъжаз хотира хиёбони ҳамда Мухаммад Юсуф музейининг очилиши маросими ўтказилди. Ўйлайманки, шоир хотирасига ва иходига кўрсатилаётган юксак эҳтиёри, эътибор туфайли ёшлар адабиётга янада чулироқ мөхр кўшиши. Унинг шеърлари орқали фарзандларимиз инсонпарварлик, ватанпарварлик руҳида воязида ўтказилди.

Анжуман якунидаги шоирни Миллий тикланиш демократик партияси аъзоси эди. Мъалумки, партия иҳодкор зиёдларини, маданият ходимларини, Ватанимизнинг миллий манбаатларини ҳимоя киладиган, ҳалқимизнинг ўтмишидан фахрланадиган ва буюк қелажигига ишонадиган, мамлакатни юксалтириша фаол иштирок этадиган ватанпарварларни бирлаштиради. Президентимиз Ислом Каримовинг "Ўзбекистон ҳақ шоирни Мухаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигини нишонлаш тўғрисида"ги Карорига мувоғиқ Юсуф хотирасига бўлган хурмат ва эҳтиром намунаси бўлди.

Дарҳаққат, шоирни Миллий аҳамиятимизга кўшган ҳиссаси том маънода маънавий юқалишимизга хизмат килмоқда. Унинг ҳалқона, оддий, содда, шу билан бирга заплови шеърлари ўз мазмун-моҳияти билан истиклони улуглаш, ҳалқимиз таъфакурини оширишда мухим аҳамият касб этади. Миллий рӯҳ ва миллий оҳандаги шеърий тўпламлари, "Сайланма"лари адабиёт илхосмандари томонидан севиб мутолаа килинмоқда.

Шунингдек, тадбирда сўзга чиқкан ЎзМТДП фракцияси аъзо-

си Шуҳрат Дехқонов "Мухаммад Юсуф — миллий тикланиш гоясинг ҳассос кўйчиси" мавзусида маъруza килди.

**Тўмарис АЪЗАМ,
Замира РЎЗИЕВА,
"Milliy tikanish"
мухбирлари**

Ҳамкорлик

"Соғлом турмуш тарзи — маънавий баркамол авлод пойдевори"

ЎзМТДП ва ҳамкор ташкилотлар ташаббуси билан ўтказилган илмий-амалий конференция шундай номланди

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Илмий-амалий конференцияни Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ректори, Олий Мажлис Сенати аъзоси, ЎзМТДП Марказий Кенгаши аъзоси Фоуржон Муҳаммодовириш сўзи билан очди.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда. Ўрни келганда таъкидлаш жойизи, ЎзМТДП ҳам ўз фарибида ёшларни ҳамга оғизида барҳаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда. Ўзбекистоннига оғизида ёшларни ҳамга оғизида барҳаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда. Ўзбекистоннига оғизида ёшларни ҳамга оғизида барҳаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда. Ўзбекистоннига оғизида ёшларни ҳамга оғизида барҳаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни етук ва комилинсон килиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган сайды-ҳарқатларга хуқукин асос бўлиб хизмат килмоқда.

— Давлатимиз раҳбари томонидан жорий йилга "Соғлом бола ийли" деб ном берилши ҳамда

Давлат дастурининг қабул килиниши мамлакатимизда ёш авлод келажигига қаратиладиган ёшларни ҳамга оғизида барҳаётди. Шунингдек, тадбир оғизида ёш авлодни ет

АШЁВИЙЛИК

Тушунчалар иккига - мавхум (ноаник) ва муайян (аник) турларга бўлинади. Шеърият табиатан маҳум тушунчаларни хуш кўради. Чунки ҳис-туйгуларини аксарияти мавхум тушунчалар орқали ифодаланади.

ЧИЗГИЛАШТИРИШ

Муҳаммад Юсуф ҳиссиётини имкон қадар муайян тушунчалар, тимсолий қилиб айтганда, кўл билан ушлаб кўрса бўладиган чизгилар билан ифодалашга қаттиқ интилди. Бу даъвони исботлаш учун узоқка боришнинг кераги йўқ. Биргина "Ватаним" шеърини олайлик. Бу асар, айниқса кўшик қилингандан кейин ҳалқимиз орасида жуда машҳур бўлиб кетди.

Узулгардан улғ Ватан шеърнинг ҳар банди охирида Офтобдан ҳам илик, минги бир ёғи очилмаган кўрик, Широкларни кўрган чўпон чўлиқ, тарқаб кетган тўксон олти ургу, гичир-гичир тищадиги сўлиқ, воҳ болам, деб айтолмаган дудук, олисларда курб қолган кудук... тарзида таърифланади.

Ўзбекистонни ҳар бир шоир ўзича таъриф-тавсиф этган, бисотидаги энг гўзал ифодаларни унга нисор айланад. Лекин Муҳаммад Юсуф охорий таърифлар топади. Тарихимизнинг ҳам ўз қалбидан ўтказган нозик жиҳатларини қаламга олади. Бу мисраларга юрак бевосита иштирек этганини шеърнинг манави бандида янада яққорпо намоён бўлган:

Углим, дессанг, осмонларга
Фирот бўлиб учгайман.
Чамбиль кортда Алломиша
Навкар бўлиб тушгайман.
Падаркушдан пана қилиб,
Улуғбегистон кучгайман,
Гичир-гичир тишимдаги
Сўлгимисан, Ватаним...

Ёки ундаги биргина:
Сен — шоҳлари осмонларга
Тегиб турган чинорим

сатрлари ҳам содда самимияти билан кишини ром этиди.

Бу ўтиқуқа шоир биз айтмоқчи ана шу чизгилаштириш орқали эришган.

ВАТАН

Ҳаммамиз учун Ватан — битта. Муҳаммад Юсуф ҳам айнан шу ягона Ватанини кўйлаган. Бирор энди унинг тасаввиридаги Ватанини бошқароқ севиб қолосиз. Чунки у она юртни тамоман ўзига хос тарзида севар ва шеърларида бу меҳни тўкиб солар эди. Шоир кўзи Ўзбекистонимизнинг бошқалар кўрмаган кўп-кўп жиҳатларини нозик илгар эди.

Ватан ҳакида оғиз кўпиртириб гапириш яхши эмас. Бу мавзуда, ҳатто, биргина баландпаров сўз кўллаш ҳам носамимийликка сабаб бўлади. "Ватанини севиш керак", "Ватан учун жон берса - арзийди", "Ватанпарвар бўлайлик", "Ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялайлик", - дегандек гаплар шиорларигина ярашади. Она юрт ҳакида "Ватан" сўзини кўлламай ҳам гапиравериши мумкин.

...2004 йил априлида Бокудаги Рашид Бехбудов театрида "Навоий ва Фузулий" адабий кечасига қатнаши насиб этди. Анжуманинг энг ҳиссий нуқтаси — ҳадди альоси шу бўлдики, сухандон қиз Фузулийнинг:

Пунбайи доди жунун иира ниҳондор баданим,
Дери ўлдуқча либосим будур,

Ўлсам кафаним, -

деган матла билан бошланадиган машҳур фазалини ўқиб келиб, охириги сатрни ширин озарбайжон талафаузидаги кирий маҳорат билан икки карра тақоррлади:

Ватанимдур, Ватанимдур, Ватанимдур,

Ватаним!

Ватанимдур, Ватанимдур, Ватанимдур,

Ватаним!

Аслида, Фузулий "Ватаним" сўзини кўллаш орқали ёрнинг кўчасини кўзда тутган эди. "Ёр" дегандага эса зимдан Аллоҳ назарга олинади.

Лекин, айтсан, ишонмайсиз — театр бу сатрдан чунон ҳам мутаассир бўлиб, тамом жунубушга келди. Аксар томошабинлар азбаройи Озарбайжонга бўлган меҳр-муҳаббати жўшганидан бош сиљишига тушди.

Бу буюг сатр театрадаги биз — ўзбекистонликларни ҳам бетасир қолдирмади. Аммо "Ватаним" дегандага биз ҳаммамиз Ўзбекистонимизни ўйладик, ҳар биримиз унинг ўзимизга таниш гўзал гўшаларини кўз одимизга келтиридик, бу бирдан соғинчга, фахрга, меҳрага илланади, юраклар гупилраб кетди.

Ватан шунақа нарса: "Ҳар кимни ўзига — Ой кўринар кўзига!"

М. Юсуфнинг "Халқ бўл, элим" шеъри:

Халқ бўл, элим, халқ бўл, элим,

халқ бўл, элим! —

тарзида яқун топади.

Тўғри, олонмонинг ҳалқи айланиши ҳакидаги қараш ўзбек шеърията учун янгилик эмас эди. Бу борада, лоақал, устоз Абулла Ориповнинг:

Қачон ҳалқ бўласан, эй сен — оломон?! —
мисрасини эллашнинг ўзи — кифоя. Бироқ М.Юсуф бу foяни янги макон ва замонда, ўзига хос даъват тарзида янратди.

"Ватаним" шеъри Ватан ҳакида ёзилган бошка бирон-бир манзумага ўҳшамайди.

ОТ ТИМСОЛИ

"Ўлсам-у, унтусанг мендай йигитни..." шеърида:

Оқ тулпордай миниб опотк булатни,

Уйингнинг устидан ўтади Руҳим...

"Қизғандоклар кўйинда..." шеърида:

Мен-ку тегмай ўтардим,

Отим тұхтаб қолди-да...

"Яхши" шеърида:

Ўтна номард дўстингдан

Битта чўлоқ от — яхши

деган мисралар мавжуд.

"Таниш терак. Ариқ ёқаси..." шеърида шундай мисралар бор:

Тол кўчада отлар тақаси...

Анча бўлди кўрмаганимга...

"Амир Темур" шеърида:

Мен эл учун от устида ухладим

"Оқ тулпор" шеърида-ку "отга меҳри бўлакча" экани, "отни деб ёрдан кечгани"ни ёзди. Хуласасида:

Қайдан билисин от қадрин

От миннаган эркаклар?!?

деган қатъи фикри ҳам илгари суради.

Замон ўзгара боргани сари табиий равишда одамларнинг дунёкараси, ҳар куни дуч келадиган тушунчалари, ашёлар ва ҳоказолар ҳам тагири топа боради. Бу ўзгаришлар табиий равишда шеърията ҳам кириб келиши керак. Чунки одамлар ўзларига яқин тушунчаларни орқали фикрлайди.

Ўзбекистон ҳалқ шоири Муҳаммад Юсуф ижоди айнан ашёвийлиги, яъни шеърий тасаввурларни ҳётга яқинлаштиргани билан ҳам ҳалқнинг эътиборига тушган эди.

Султонмурод ОЛИМ,
Тошкент вилояти педагог қадрларни
қайта тайёрлаш ва малака ошириш
институти доценти

ТИББИЙ МАСЛАҲАТ

Аллергияга ҷалинганд
бўлсангиз...

Айни баҳор ойларида аксарият инсонлар дарахт гуллари билан аллергиядан азият чекишиади. Ҳозирги кунда аллергия бедава касаллиҳ хисобланмайди. Бунинг учун инсондан сабрли ва иродали бўлиш талаб этилади, холос.

Касалкининг асосий белгилари: бурун битиши (бурундан томчилаб сув келиши), кўзларнинг қизариши, кучли йўйат, томоқ қуриши, аксариш, кулоқлар қичишиши кузатилади. Аллергияга мойиллик ирсиятга ҳам боялиқ. Қолаверса, озиқ-овқат махсусларни (мош, нұхат, ёнғор, тухум, помидор, от гўши, тропик мева), курук ва субтропик мевалар), курук ва нам об-ҳаво, бензин, бўёқ, керосин, ёқилган ҳазон ҳиди ҳам аллергенларни қўзғатиши мумкин. Шу боис, аллергияга мойиллиги бор инсонлар тукли мева, уй ҳайвонлари, косметика, турли зираворлар ҳиди, уй, жун ва пахта чангидан эҳтиёт бўлмоғи лозим. Анъанавий тибиёт аллергияни даволашда бронхлар спазми, шиш ва бронхлардаги беалар фаолиятини тўхтатадиган препаратлар, антигистаминлар — аллерджи, аллеркалп, айrim ҳолларда эса гормонал воситалар кўлланилади. Сўнгги йилларда мутахассислар аллергиянинг дастлабки аломатларида ғеморининг сезигирлик даражасини сусайтириш йўли билан ҳам даволашмоқда. Шуни унунтаник, аллергик касалликлар шифокор назорати ва маслаҳатига амал қилинган ҳолда даволангани кутилган самарани беради.

БИЛАСИЗМИ?

Японияда энг тезкор, соатига 72 километр тезлиқда ҳаракатлашадиган лифт курildi. Куримла осмонўлар бинонинг 95-қаватига бор-йўғи 43 сонияда элтиб қўяди.

Финлар дунёдаги энг қаҳваҳур ҳалқлар сирасига киради. Сабаби, бу ерда киши бошига ҳар йили 12 килограммдан қаҳва тўғри келаркан.

ТУРФА ОЛАМ

Энг катта океанариум

ЧЖУХАЙ (ХИТОЙ) ШАХРИДА ОЧИЛГАН ОСЕАН KINGDOM ОКЕАНАРИУМИ ДУНЁДАГИ ЭНГ КАТТА ИНШООТ ДЕБ ТОПИЛДИ.

Гиннеснинг рекордлар китобидан жой олган иншоот бир нечта аквариумларга эга бўлиб, уларнинг сиғими 48,75 миллион литр шўр ва чуҷук сувни ташкил этиди. Мажмуанинг умумий майдони 143 гектардан иборат. "Ocean Kingdom"ни барла тиши учун жами 806 миллион доллар сарфланган. 2010 йили курилиши бошланиб, шунингдек, дунёдаги энг катта аквариум (сиғими 22,7 миллион литр) ҳам жой олган. Етти қисмидан иборат океанариумга ташриф буоручилар сайдерларни таърихини таърихидан ташкил этишига ўтади.

Ҳақиқий кенгурунинг ўзгинаси

ГЕРМАНИЯНИНГ FESTO КОМПАНИЯСИ ОММА ЭЪТИБОРИГА НАВБАТДАГИ ИШЛАНМАСИНИ ҲАВОЛА ЭТДИ.

Бу сафар компания мутахассислари кенгуруни эслатувчи робот яшади. BionicKangaroo деб номланган робот ҳақиқий кенгурунинг хатти-харакатларини тақоррлайди. Робот бир сакралаш кувватидан иккичи сакралаш амалга ошириши учун самарали фойдаланади. Ҳатто, тирик кенгурулар ҳам шундай қилишади. Акс ҳолда, жониворлар жуда тез чарбач қолган бўларди. Ҳозирча робот ҳақиқий кенгурудан тезлик борасидагина оқсаноқда. BionicKangaroo оғирлиги бор-йўғи 7 килограмм, баландлиги 1 метр атрофида. Шунга қарамай, у 40 сантиметр баландликка сакралаш, бир сакралаш олдинга 80 сантиметр ҳаракатланиши мумкин. Курилма таяниб сакралаш учун сиқилган ҳаводан фойдаланади. Чинакам кенгуру сингари BionicKangaroo сакралаш вақтида думини ишга солади ва маҳсус имо-ишоралар орқали бошқарилади.

З.ЗОИРЖНОВ тайёрлади

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Андижон вилоят Конганиши Ихроя Кўмитаси ҳалқ депутатлари Андижон шаҳар Конганишига ЎзМТДДдан сайланган депутат Мавжуда Ниёзматовага онаси

ОСИЁХОН аянинг

вафоти муносабати билан чукур ҳамдардлик билдиради.

МММда

Интеллектуал мулк ҳуқуқи

бугунги давр уни олий таълим тизимида янада кенгрок ўқитишини талаб қилмоқда

Интеллектуал мулкка ҳақиличиниң ҳозирги қўринишини қадимги Ҳитой ва Корея замонида пайдо бўлган ёғоч ҳарфлар, китобат санъатининг пайдо бўлиши бил